

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Inserati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 o.
Popust je pri naročitih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova
ulica št. 5, pritrileno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopise sprejema le podpisane in zahtevno frankovane.
Rekopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadno dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadno dni 1 D, nedelje 1.25 D
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—
1	10—	1	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Dr. Janko Hacin:

Pismo iz Genove.

L

Zenova, 27. apr. 1922.

Ženovska ekonomska konferenca je vzbudila pozornost vesoljnega sveta; ves svet radovedno pričakuje njenih zaključkov. In kako bi ne? Saj je 34 držav poslalo tja svoje prve ministre s pooblastilom, da sprejmejo vse obveze, katere so potrebne, da se ranje svetovne vojne čim prej zacementirajo.

Že danes pa lahko poudarimo, da je konferenca bridko razočarala vse optimiste, ki so verovali Lloyd Georgeovemu evangeliju prav slično kakor je pariška konferenca razočarala učence apostola Wilsona: z razočaranjem in brez razumevanja gledajo potek konference, čitajo razne note, oficijelne, oficijozne, polificijozne in privatne izjave in komunikacije konferenčnih sekretarijata, raznih delegacij, raznih delegatov in njihovih sekretarjev, državnikov, žurnalistov itd. In ne morejo se več orienrirati. Tok konference je težko zasledovati politiku po poklicu, ki razvoju sledi od blizu. Koliko težje je presoditi situacijo onemu, ki se s politiko bavi le od časa do časa in se le semintam pobriga za javno življenje, kadar ga »veliki dogodki« vzbudijo iz njegovega vsakdanjega boja za kosček kruha in za tisti seženi zemlje, kamor konečno položijo svoje trudne kosti. Ako se ti danes vidi, da je konferenca pokazala svetovno politično situacijo kakor v reliefu, se ti jutri zopet zazdi, da je bil včerajšnji relief popolnoma napačen, da je resnica le nekaj čisto drugega.

Ker na politika narodov v svoji celoti ni odvisna od slučajnega razpoloženja teza ali onega državnika, ampak od cele situacije posameznih držav in njihovih skupin, moremo tudi Ženovsko konferenco in politiko raznih državnikov na tej konferenci razumeti, le ako poznamo in si pred očmi predstavimo, ki jo je stvorila v raznih državah svetovna vojna.

II.

Anglija je v svetovni vojni dosegla sicer velike žrtve, ki so na primeri z onimi nekaterih drugih držav le jako majhne, majhne tako z ozirom na živlensko kakor tudi z ozirom na materialne izgube. Zadnje so bile silaino nadzorane z mirov-

no pogodbo: Anglija je dobila skoro celo nemško trgovsko morinarico in velikanske nemške kolonijalne posesti v Afriki in velike kolonijalne države v Arabiji, Palestini, Feniciji, Mezopotamiji in Perziji. Stvorila je direktno suhozemno zvezo med Egiptom in južnoafriškim dominionom na eni — in Indijo na drugi strani. Uničila je svojega najnevarnejšega konkurenta v industriji in trgovini in na enkrat je zableščala tako velika in močnata kakor doslej ni bila niti ena država na svetu. Dosegla in prešla je svoj zenit. Na mesto dosedanjega enega konkurenta sta pa stonila kar dva, ki sta vsak dan večja in onesnežaja: Severno-ameriške Zedinjene države in Japlan. Svoje poročila v Perziji je morala vsled ruske agitacije brzo zapustiti. Protektoratu nad Egiptom se mora odreči dve leti potem, ko ji je isteka konečno cel svet priznal v mirovnih pogodbah. Stoletna borba Ircev za samostojnost je venčana skoraj s popolnim irskim uspehom. Upori v Južni Afriki in v Indiji so ugašeni in zadušeni v silni krvi. Zadnji postojajo vedno nevarnejši vsled panislamske agitacije, vsled katere je treba ponužati Turkom in muslimani na cedilo Grško. Z nemškimi konkurentom je izgubil tudi nemški kupec. Zeno se ostala tržišča v srednji in istočni Evropi, v Severni in Mali Aziji: angleška industrija, ki je med vojno postala močnejša nego je bila kdaj prej, nima dela. Vojaški, ki se vračajo iz vojne domov, ne najdejo posla. Plače se zmanjšujejo, način življenja, ki je bil pri Angležih vedno jako udoben, treba pomečiti, popustiti treba stare navade priletnega in udobnega življenja. Dolgotrajni in trdovratni strajki in milijoni nezaposlenega delavstva delajo vladi take težave, kakoršne more obvladati le angleška vsrtačnost in spretnost. Da se pri takem položaju množijo in krepijo glasovi proti moči, ki že sedem let krmarila angleško barko in jo je poslednji čas ob vsaki pečini precepljena obdrnil in obdržal, ni čuda. Se so v svetem spominu zadnje težave, ki jih je imel Lloyd George s konservativnim

krilom vladine večine in ki so ga skoro prisilile k odstopu. In še je v spominu, da je Lloyd George dobil zadnje poverenje parlamenta pred vsem le z ozirom na ženovsko konferenco.

Lloyd George — to je jasno — ni povzročil in sklical ženovske konference, da restavrira rusko in srednjeevropsko narodno gospodarstvo iz golega altruizma. Angliji treba pred vsem miru, da organizira eksploatacijo ogromnih novo pridobljenih provinc in da v silnem svojem imperiju utrdi svojo moč in oblast, ki bi ji v slučaju nove vojne utemnila v tem ali onem kraju pasti iz rok. Z novo vojno bi mogla Anglija le malo pridobiti, utegnila pa bi vse izgubiti! Anglija boli nocoj kdaj prej potrebuje sedaj, dokler so njene nove kolonije še slabi odjemalci, ruski in srednje-evropski trg. Ta trg treba odrediti takoj angleškemu preduktom in Anglija je rešena silnih socialnih konvulzij, v katerih se nahajal in katerim imajo slediti le še hušje. Ako se Lloyd Georgeu to delo neseči, rešil je svojo domovino, v kateri si je s tem pridobil zopet neoporečno avtoriteto in sigurno večino za bodočo volitve. Ženovska konferenca je Lloyd Georgeova konferenca par excellence. Z njo on stoji in pada!

III.

Tudi Francija je dobila vojno in ž njo Alzacijo in Lotarinško s silno industrijo, z bogatimi rudniki ter velike kolonije v Afriki in Prednji Aziji. Ali večje še nego pridobitve bile so njene žrtve. Poldrugmilijon mrtvih, poldrug milijon invalidov, zmanjšanje prebivalstva v starih mejah za dva milijona! Za 40 milijard bankovcev v cirkulaciji, ogromen deficit v državnem proračunu, ogromen notranji in zunanji dolg! In tako je Francoska, ki je bila pred vojno upnik in bankir celega sveta, dandanes dolžna Severoameriškim Zedinjenim državam in Angliji nad 30 milijard zlatih frankov ali okoli 65 milijard sedanjih papirnih francoskih frankov. Dočim so ogromni vojni stroški ostali definitivno breme Francije, morali bi stroški za vzdrževanje invalidov in vojne škode glasom mirovne pogodbe biti povrnjeni od Nemčije. Ali minula so tri leta in pol. Francija pa še vedno ni dobila dosti več ali manj nego nič na račun odškodnine! Dočim je Nemčija na morju popolnoma razorožena in Angleži varno sede na svojem otoku.

IV.

Iz tega je jasno, zakaj Poincare ne more pripustiti, da se na konferenci v Zenovi pred nevtrali razpravlja vprašanje vojne odškodnine in razorožitve. Pri tem je situacija Francije skoro tragična: cel svet prizna, da je vojno zakrivila Nemčija in Avstro-Ogrska in da so bili Francozi brez krivde napadeni. Cel svet prizna, da so Nemci zakrivali ogromno škodo, ki jo je pretrpela Francija. Toda ko Francozi zahtevajo, da morajo Nemci storjeno škodo popraviti, izgleda da se ves ljudi svet obrača proti njim in se postavlja na stran izčrpane Nemčije, češ danemore plačati in to hoče Francija popolnoma na krivico gmotno čisto uničiti. S svojo zahtevo, da Nemčija mora plačati brez ozira nem. finance, Francija škoduje interesom drugih držav, ki bi v Nemčiji hoteli imeti deloma svojega dobrega odjemalca, deloma pa svoje ceno dobaviteljico. Zlasti Anglija ne pripisuje toliko važnosti vojni odškodnini, katero ima tudi ona dobiti od Nemčije, kakor vzpostavitev normalnih gospodarskih odnosov v srednji in istočni Evropi.

Dočim imata z ozirom na Nem-

čijo obe zaveznici direktno različne interese, katere je le težko če snjoh mogoče spraviti v sklad, so interesi obeh držav v Rusiji precej enaki. Ne ena ne druga ne želita močne Rusije: ena radi svoje azijske politike, druga radi nevarnosti, da se Rusija ne zveže z Nemčijo. In obe želita, da se Rusija čim prej ekonomsko restavrira, ker imata obe tam investirane ogromne milijarde, na katerih plačilo more misliti le ekonomsko obnovljena Rusija. Ali dočim Lloyd George in njegovi politični prijatelji menijo, da je Rusijo mogoče gospodarski obnoviti tudi pod boljševiško vlado, misli Poincaré s svojimi prijatelji — in teh ima mnogo tudi na Angleškem — da je vsako sodelovanje z boljševiki nemogoče, ker boljševiški sistem, ki je vse uničil, ne more privedi do obnove. Po francoskem receptu treba čakati, da se boljševiški sistem sam uniči in pokoplje. Vsaka pomoč v sedanjih razmerah samo podaljša življenje razpaslih se boljševikov in njihovo uničevalno delo. In vsa sredstva za povzdigo Rusije so izgubljena, dokler se boljševiški sistem ne izživi in ne izje samega sebe.

Vrhutega naj se ne pozablja, da imajo Angleži v Rusiji še čisto poseben interes! Boljševiška zveza z angleško vlado in s tem zvezana boljševiško-panislavska agitacija v Indiji in srednji Aziji za Anglijo mogoče ne pomeni neposredne opasnosti. Ali ipak je dela velike nevarnosti in znatne stroške, katerih bi se Anglija rada otresla. S svojo politiko proti boljševikom misli Lloyd George tudi te nevarnosti priti do življenja in boljševiško delovanje spraviti v drugo steno in smer, kjer bo Angležim manj neprijetno, pa tudi manj nevarno.

VPRAŠANJE ZUNANJEGA POSOJILA.

— Beograd, 2. maja. (Izv.) Na včerajšnji seji je ministrski svet razpravljati tudi o vprašanju najetja zunanjega posojila. Zadeva najetja posojila je prišla v štadij definitivnega zaključka. Finančni minister je bil pozvan v Beograd, kamor dopste tekom današnjega dneva. Vladi sta predložena dva načrta o pogojih posojila. Ugodnejša je ponudba angleškega finančnega konzorcija, ki je za 30% cenejša od ameriške skupine. Ministrski svet pa še ni napravil glede posojila definitivnih sklepov.

Louisa de la Ramée (Ouida):

Knežinja Vjera.

Roman.

I.

Lady Dolly je imela vse povode, da se je lahko čutila srečno.

Bila je v Trouvillu, — imela je srečo v igralnici in na dirkališču, — soprog ji je bil pisal, da odpotuje na konec sveta, tako da je bila za daljšo dobo nevezana in svobodna kakor tič v zraku, — njene najnovejše, iz Pariza došle toalete so zbujale na obali upravičeno senzacijo, — neki minister ji je bil zaupal državno tajnost, ki jo je sklenila čimprej razbogatiti, in nedavno so jo istega dne povabile k sebi dve poslaški soprogi in ena pristna princesa!

In vendar njena sreča ni bila popolna. Čutila se je celo prav nesrečno. Premišljala je in premišljala ter se vpraševala: »Kadar pride semkaj, le kaj naj počnem z njo?«
Ta misel ji je zagrenila vse dopoldne, ji pokvarila užitek cigarete ter ji vzela vse veselje ob melodijah valčkov, ki jih je svirala kopalska godba... In najrazličnejše črne misli so jo objela. Spomnila se je svojih dolgov. Vzsela ji je dvom nad potovanjem soproga. Kdo ve, če je noče samo zazibati v gotovost, da bi jo mogel opazovati tem ostreje!

A zdaj še to! Kaj, za boga, naj počne z njo. Ko dospo semkaj? Ona — sveta dama, ki nleže na vseh balih prav do konca kotiliona, ki ima prav toliko čestilcev, kolikor toalet, kaj naj stori z veliko šestnajstletno deklico, pravkar birmovano, ki ji bo pred vsem svetom rekla »mama«?

Bilo je strašno.
Niti toliko časa ji niso pustili, da bi se mogla te misli privaditi polagoma. Kakor strela z jasnega jo je zadela taščina brzojavka, da je njena hči na poti ter da bo zvečer že v Trouvillu... Zvečer naj dospo, ob času, ko Lady Dolly pravkar paradira v svojih toaletah po morski obali, ter imajo njeni kavalirji med seboj edino to borbo, ali naj jo odvedo s seboj v igralnico ali na bal!

»Jack! Jack! je javkala napram svojem posebnemu prijatelju, mladem angleškemu lordu, ki ji je bil najzvestejši med vsemi kavalirji. »Svetujte mi, Jack, kaj naj storim z njo?«
»Eh, kajle je odgovoril smehljaje, »omozite jo!«
»Jo, kakšen modrijan stele se je togotila lady. »Seveda je bom morala omožiti. Ampak — pomislite! — potem postanem babica, — ufi! — babica!«

Ta misel jo je razburjala tako, da je vsa divja s koncem svojega solnčnika suvala v zrak. Ona, ženaka jedva štirinadesetlet let! Ona, slava lepota, — ona naj postane babica! To jo bilo naravnost smešno...

Ves dan je bila slabe volje. Njen prijatelj, mali vojvoda Diantski, ki je vsak dan pokupil zanj vse cvetlične izložbe, je lahko grulil okoli nje kakor najbolj zaljubljen golob, vendarle ni prejel niti enega hvaležnega nasmeha od nje...

»Kaj pa je tamle doli?« ga je vprašala popoldne na promenadi.

Vse oči in vsa kuka so bila obrnena na eno mesto ob obali, odkoder je prihajalo mlado, konališki družbi neznano žensko — dražestno ljubko dekletce, toda v neverjetno — za modno in luksuzno konališče trouvillsko neverjetno! — priprosti in naravnost staroverski obleki.

»Kdo pa je to?« je vpraševala gospoda na obali.

»Kdo pa je ta karikatura?« se je nasmehnila lady Dolly.

Karikatura pa je prihajala bližje in bližje... se ozirala na desno, na levo... mahoma je obstala in — stekla naravnost k lady Dolly.

»Ali mama! je zaklicala in se ustavila pred njo. »Kaj me ne poznate več, ljubka mama?«

Kakor Lotova žena je okamenela lady Dolly.

»Lepo te prosim, pa v takihle cunjah! je vzkliknila nato namesto pozdrava.

Toda karikatura ji je padla žareča od srece okoli vratu.

»O mame!« je vzkliknila, »keko si lepa! Pa me zares nisi spoznala?«

Jaz sem vendar tvoja Vera.

Lady Dolly je bila vobče posebej ljena krotkost, ako je ni razdražila hišna ali njen mož ali kakoli. Toda v tem hipu je bila divja! Najraje bi bila s svojim solnčnikom naskočila ves svet okoli sebe. Slušala je, kako se hehetajo njene prijateljice in tekmovalke spredaj in zadaj. Helena Dolgoruka pa ji je rekla smehljaje: »Ah, to je torej vaša hčerka, moja mila! Ampak... že povsem odrasla dama... Kar postavite se z njo!«

Lady Dolly je bilo samo žal, da ni njen solnčnik bodalo, s katerim bi zabodla svojo najljubšo prijateljico. V resnici: v tem hipu je bila sposobna storiti kaj, kar bi kasneje obžalovala. Zato na si je hotela ohladiti ogorčenost na Verini guvernanti.

»Vi ste gdi. Schröderjeva?« se je okrenila k visoki, oglati osebi z naočniki na nosu. Stala je za njeno hčerjo.

»Da? No, gospodična, da veste: lahko bi vas bilo sram, da ste krivi vprico vsega sveta takoga nastopa!«

Nemška učiteljica z zelenim pajčolanom in modrimi naočniki je globoko užaljena zagrgotala.

»Milostiva... zares ne vem...«

Kaj se vam zdi nesposobno, ako objame ljubca hčer svojo mater?«

»Molčite! je siknila lady. »Seveda na veste, kaj je spodobno, ako sami hodite taki po svetu! Sicer pa sem vajeta prikovala šele zvečer, a zdaj je popoldne.«

In ukazala je guvernanti, naj izgrine z varovanko takoj z obale ter odide v hotel.

»Krasen otrok! je začela Helena Dolgoruka znova, ko je odpravila mylady svojo hčerko. »Krasen otrok! Samo, resnično, v nekam komični toaleti. In potem ta smešna figura, ta guvernanta! Hahaha! Ampak, čujte, mylady, vedno sem mislila, da je vaša hčerka Vjera še čisto majhna. A zdaj je videti, kakor bi imela že svojih dvajset let...«

»Ima jih jedva šestnajst!«

»Videti je starejša... Ni li res? A to se morda zdi le zaradi te potne obleke. Mar ne? Če se Vjera pravilno obleče, bo gotovo takoj dosti mlajša... Ni li res? Ampak krasen otrok! Čestitam...«

Lady Dolly si je grizla ustnico, nervozno je skomizgala z ramami in dejala: »Do svidenja, gospoda! Za nocoj me blagovolite oprostiti, mesdames et messieurs.«

In odšla je. Odšla besna in toliko, da ni zajokala.

»Skandal! Skandal! je razmišljala. »Taka hči! In tak sprejem! — In koliko me bo stalo, da jo oblečem, kakor se spodobi!«

Potem pa se je spomnila, koliko svobode jo izgubila. Zdaj, ko je tu Vera o, o! Skrčila je pest in se togotila:

»Le zakaj je ni mogla stara coprnica še nekaj časa obdržati pri sebi! Čemu naj bi ne bila Vera ostala še nadalje pri svoji babici? O, o! tak skandal! —«

Politične vesti.

== SKS in pokrajinski namestnik Ivan Hribar. Iz Beograda nam javljajo, da je dočela neresnična vest, da bi bila SKS uvedla kakršnokoli akcijo proti pokrajinskemu nam. g. Iv. Hribarju. Res je, da se je SKS skušala pridobiti za to akcijo, toda stranka je svoje sodelovanje odklonila, čim je spoznala pravi namen dotične akcije.

== Razdelitev države na oblasti. Beogradska »Politika« piše, da vlada o uredbi razdelitve države na oblasti ni obvestila klubov vladnih strank iz dveh razlogov, ker kralj ni podpisal uredbe in ker se je bala, da bi opozicija v demokratskem in radikalnem klubu zahtevala, da mora vlada svojo uredbo o razdelitvi države ponovno spreminjati. Uredba je le začasnega značaja, ker more narodna skupščina z večino glasov to uredbo spremeniti.

== Za skrajne konsekvence se zavzema »Balkan« z ozirom na vest o uporu nekaterih hrvaških vojakov pri 48. pehot. polku in izvaja: »Ali so se ti gospodje puntali v avstrijski vojski? Takrat niso imeli te hrabrosti. Postojmo pa mi tako, kakor pokojna Avstro-Ogrska! Takoj je treba postreliti vse kolovodje in podpihvalce te pokršene pobune. Krogo v čelo slovenskim izdajalcem! Napravimo enkrat čist račun s hrvaškim blokom.« To je precej krvoločno, a mnenja smo, da vendarle ne kaže slediti vzgledu pokojne Avstro-Ogrske.

== Zakaj se boji Francija Rusije? Narodni listi pišejo: Naravno, da vznemirja Lloyd Georgeovo smehljanje in italijanska bojazan za uspeh konference Francijo, ki ve, kaj pomeni nemško-boljševiška pogodba, ki ni noben incident, ampak dogodek, ki ima lahko najhujše posledice. Ni mogoče proročati, kaj bo storila Francija, toda lahko rečemo: Francija vidi sedaj jasno in določno, da je boljševiška Rusija največja nevarnost za nje, no sigurnost in da ne more živeti mirno, dokler nima gotovosti, da se nova Rusija ne bo nikdar zvezala z Nemčijo.

== Omejitve priseljevanja v Ameriko. »New York Herald« poroča iz Washingtona, da je senat sprejel konvencijo načrt o priseljevanju. Vsak inženir, ki bo hotel priti v Zedinjene države iz sosednih držav, bo moral dokazati, da je bival v sosedni državi najmanj pet let.

== Boljševiki in cerkev. Kakor znano je ruska sovjetska vlada izdala ukaz o konfiskaciji cerkvenih dragocenosti. Ta ukaz je povzročil v ljudskih masah velik odpor. Skoraj v vseh pokrajinskih mestih je prišlo do težkih izgrediv. Sovjetsko časopisje pripravlja prebivalstvo na eventualne odredbe proti protivnikom konfiskacije cerkvenih dragocenosti. Moskovska vlada je naročila patriarhu Tihonu, naj izda poslanico, v kateri naj pozove vernike k izpolnjevanju vladnih ukazov. Vlada je sporočila patriarhu, da bo uporabila konfiscirane dragocenosti le za nakup žita, ki bo razdeljeno med laično ljudstvo.

== Ukrajinska nota bolgarski vladi. Komisar za zunanje zadeve ukrajinske sovjetske republike je poslal brezlično bolgarski vladi nastopno noto: Vlada ukrajinske sovjetske socialistične republike je dala ponovno na znanje, da je pripravljena stopiti v diplomatske odnose z bolgarsko vlado. Ukrajinska vlada doznava z obžalovanjem, da bolgarska vlada javno sodeluje pri organizaciji oborožene bele garde na bolgarskem ozemlju. Edinice Vranglove vojske so v Bolgarski takole razvrščene: V Trnovu sta štah in intendant generala Kutepova, Markov polk je v Orehovu in okoli, v Gabrovo in Sevljevu so konjeniške skupine polkov Kornilova in Drozlova, v Sofiji in okoli ter v Varni imajo vojaške šole, v Varni je tudi zrakoplovni oddelke. Po naredbi generala Kutepova imajo te oddelke od 20. jan. naprej aktivne vojaške vaje. Ruski begunci se rekrutirajo kot prostovoljci. Te čete prekrbuje bolgarska intendantura, ki jim daje brezplačno opremo, suknjo in kožo iz državnih skladišč. Te čete, ki so organizirane z dovoljenjem in s pomočjo bolgarske vlade, se pripravljajo za napad proti Ukrajini. Vlada ukrajinske socialistične republike v prepričanju, da tvorijo navedena dejstva direktno pomoč s strani bolgarske vlade akcij, ki stremi za uničenjem delavske in kmetijske vlade, smatra za potrebno sporočiti bolgarski vladi, da bo smatrala napad imenovanih ruskih čet na Ukrajino za vojno čine bolgarske vlade proti ukrajinski republiki. Vlada ukrajinske republike upa, da bo bolgarska vlada odstranila faktorije, sovaške ukrajinske republike. Ob tej priliki izraža ukrajinska vlada ponovno svojo željo stopiti v prijateljske odnose z bolgarsko vlado. — Ako so podatki, ki jih navaja ukrajinska vlada, resnični, potem je jasno, da se pripravljajo ruski monarhisti tudi v Bolgarski za napad na Rusijo.

== Rusko - poljski odnosi. Poljski zunanji minister Skirmunt je izročil v Genovi poljsko spomenko glede vzpostavitev Rusije. Vladni krogi v Varšavi pa se pritožujejo, da ruska vlada zavlačuje izvedbo rusko-poljske pogodbe v Rigi. Poljska poslanika v Parizu in Londonu se trudita da bi priznali Francijo in Anglijo vzhodno poljsko državno mejo. Tudi minister Skirmunt je posredoval v tej zadevi pri italijanskem zunanjem ministru Schanzerju.

Odločno stališče vlade v rapalski pogodbi.

— Beograd, 2. maja. (Izv.) V začetnem času so nekateri naši listi objavljali senzacionalna poročila o razlikah, ki naj bi nastala med ministrskim predsednikom g. Pašićem in zunanjim ministrom dr. M. Ninčićem v zadevi integralne izvršitve rapalske pogodbe. Te vesti je nekatero inozemsko časopisje ponatisnilo z gotovimi, nam škodljivimi tendencami. Vesti so zelo škodile situaciji in tudi nadaljnjim razgovorom z Italijo. Po presbiroju vlada odločno zavrača te vesti in je včeraj izdala sledeči komunikacijo:

Minister zunanjih zadev je dopel na krajši čas v Beograd, da obvesti ministrski svet o položaju na genovski konferenci in o drugih vprašanih, ki se razpravljajo v Genovi. Pri tej priliki je bila konstatirana popolna soglasnost med člani vlade glede stališča, ki ga je zastopal minister zunanjih zadev. Tendenciozne, od gotovega dela inozemskega tiska za važne sprejete vesti, da vlada v tem oziru nesočasno, so povzročile zmedo, ki je mogla oslabil položaj naše države v trenutku, ko se rešuje vprašanje izvršitve rapalske pogodbe. Radi tega je treba to postopanje najstrožje obsoditi.

ITALIJANSKI PREDLOG ZA IZVRŠITEV RAPALSKKE POGODBE.

Italijanski minister zunanjih del, Schanzer, je vročil jugoslovanski delegaciji predlog, ki vsebuje te-le točke:

1.) Italija je pripravljena takoj in hitro pristopiti k izvršitvi rapalskega ugovora, kakor ga je odobrila in sprejela italijanski parlament. (Torej brez Sforzinega rezervata glede Reke in Baroja.)

2.) Kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev mora istočasno izvršiti vse svoje obveznosti, prevzete v tej pogodbi.

3. Mesto Zader je treba spornostno omejitve iz nevarne situacije, v kateri se sedaj nahaja in mu zasigurno obstoji. Sedajno izolacijo od ostalega italijanskega ozemlja je treba odstraniti.

— Beograd, 2. maja. (Izv.) Na včerajšnji od 17. do 20. trajajoči seji ministrskega sveta je minister zunanjih del poročal izcrpno o delovanju naše delegacije na genovski konferenci. Ministrski svet je ugotovil, da vlada popolno soglasje med našo delegacijo in vlado. Rešena so bila na to tekoča vprašanja.

— Beograd, 2. maja. (Izv.) Kakor poročajo današnji listi, je zunanji minister prejel na včerajšnji seji ministrskega sveta nova navodila glede razgovorov z Italijo v zadevi rapalske pogodbe. Ministrski svet je naročil zunanjemu ministru, da ne privoli v nobeno spremembo rapalske pogodbe, da ne vodi nikakih posvetovanj, ki bi šla za tem, da se rapalska pogodba v gotovih točkah spremeni. Vlada vztraja na stališču integralne izvršitve rapalske pogodbe in zahteva takojšnjo izpraznitev vsega od Italijanov še zasedenega ozemlja. V slučaju, da se v razgovorih z Italijanskimi pooblaščenimi ne doseže sporazum v smislu naših zahtev, je vlada odločena, da zunanji minister dr. Ninčić predloži rešitev vprašanja Zvezi narodov, ki naj kot edino merodajni forum definitivno izreče sodbo.

4. Sporazumno je treba dati Reki sistem, ki mestu zasigurno vseh nekdanih madžarskih »corpus separatum«. Treba je Reki zasigurno ozemlje z zaledjem. Praktično se to ugotovi na licu mesta.

Zunanji minister Schanzer je izjavil, da je to italijansko stališče in pričakuje, da dr. Ninčić po povratku doseže v interesu obeh držav definitivni sporazum.

Novo papeževsko mirovno pismo.

Rim, 1. maja.

Papež je naslovil na kardinala Petra Gasparrija dolgo pismo, iz katerega posnemamo:

Gospod kardinal, živa želja, ki nas navdaja, da bi videli končno utrjeno v svetu vladanje miru, kateri obstoji v glavnem v spravljivosti duhov in ne samo v prenehanju sovražnosti, nas vodi pri zasledovanju poteka genovske konference ne le z navadno skrbjo, marveč z drhtečo tesnobo. Ne moremo pa prikriti popolnega zadoščenja, ker vemo, da so odstranjene, po dobri volji vseh, silne ovire, ki so od prvega početka kazale, da preprečijo možnost sporazuma. Narodi, ki so toliko trpeli vsled prošlega konflikta kakor tudi vsled njegovih najhujših posledic, želijo opravičeno, da se z delom konference odstrani, kolikor mogoče, nevarnost za novo vojno in se poskrbi kar najhitreje za gospodarsko obnovo Evrope. Povrnitev slovske družbe v normalno stanje v svojih bistvenih elementih po navodilih poštenega razuma bo v korist vsem zmagovalcem in premagancem, zlasti pa onim nesrečnim narodom vzhodne Evrope, ki so obupani že radi vojne in radi verskih persekucij, bili sedaj še decimirani po lakoti in epidemijah, dočim bi mogli hreniti na svojih teritorijah toliko virov bogastva in bi mogli biti močan element v evropski obnovi. Ako bi se v tej konferenci ponesele vsi poskusi za iskreno pomirjenje in trajen sporazum, kdo si more misliti, gospod kardinal, brez strahu, kako bi se otežilo za Evropo položaj, ki je tako slab in nevaren, s pričakovanjem vedno hujšega trpljenja in s pretirno spopadov, ki bi zavlekle s seboj vso krščansko kulturo. Zato pa tudi mi, po splošnem poslanstvu do bodrosti, poverjene nam po Božjem Odraseltju, ponovno rotimo vse, da se s krščanskim duhom in s medsebojno dobrotnostjo zedinijo za poskus, da nam poskrbe skupno dobro, katere bo v obilno in trajno korist posameznim narodom. Ker se to ne more zgoditi brez milosti Boga, ki se ga mora priznati za kralja vseh kraljev in vladarjev vseh vladarjev, poziva papež ljudstvo na molitev za mir in neskaljeno življenje. Slednjič želi papež, da se njegova tu izražena čustva in želje toplo pretolmačijo pri diplomatskih zastopnikih in pri odnosnih vladah in narodih.

Julijska krajina.

— Gregorčičeva slavnost na Gradšču. V nedeljo se je vršila na Gradšču nad Prilovo na dvorišču nekdanjega Gregorčičevega doma slavnost v počastitev spomina našega pesnika. Občinstvo je prišlo od blizu in daleč. Na vzporedju je bila dolga vrsta lepih pesmi, nastopili so tamburšaji, slavnostni govor pa je imel g. Fran Berk, ki je omenjal dvojno obletnico iz Gregorčičevega življenja. 40 let poteka, odkar je bil prišel Simon Gregorčič na Gradšču, o veliki noči pa je minulo 40 let, odkar je izšel prvi zvezek njegovih poezij. V znamenju teh dveh pomembnih jubilejev se je zbralo ljudstvo na Gradšču, da počasti pesnikovo spomin. Govornik je naglašal njegov velik pomen za naš narod posebno v današnji dobi, ko naj črpamo iz njega vero v boljšo bodočnost. Predstavljala se je Krekova igra »Turški križ«. Prireditev je uspešna v vsakem oziru ugodna.

— Goriška deputacija v Rimu. Senator Salata je te dni sprejel deputacijo iz Gorice, ki se nahaja v Rimu v svrhu, da dožene z vlado vračanje glede odškodnin. Pred kratkim se je vršil v Gorici velikanski shod vojnih oškodovancev, ki je sklenil, da se ima zahtevati v Rimu takojšnja razrešitev odškodninskega vprašanja, kajti v nasprotnem slučaju so pripravljali načelniki občin, da odstopijo in prepuste deželo usodi. Delegacija se je pokovarjala tudi z raznimi ministrskimi funkcionarji, dobila pa ni, kakor poroča, dosežaj še nobenega zagotovila. Da bi se dalo sklepati, da se odškodninsko vprašanje, katero treba nujno rešiti, res izpolni hitro in tako, kakor želi vse trude prebivalstvo v Primorju. Ako ne bo

uspela, se skliče znova ogromen shod v Gorico.

— Referendum tržaškega lista »Era Nuova« glede avtonomije za Julijsko krajino. »Era Nuova« razpisuje referendum za parlamentarne, župane, važnejša društva in končno za vse državljane v Julijski krajini, ki naj se izrečejo glede avtonomije. Prosi, naj odgovore na nastopna vprašanja: 1.) Napram kateremu večjemu mestu gradivirajo interesi vašega kraja? 2.) S katerim večjim mestom je vaš kraj najprikladnejše zvezan? 3.) Katero mesto smatrate za najpripravnije, da se v njem nastanijo državni uradi s stališča interesov vašega kraja? Furlane in Gorijane vprašuje, ali so pri volji, da se goriška dežela združi z videmsko? Istra naj odgovori, kako misli glede fužije Istre s Trstom? Sežanski in postojnski okraj pa se vprašujejo, ali se hočejo izreči za tržaško ali goriško provinco?

Naša kraljevina.

— Kriminalni muzej v Sarajevu. Sarajevsko policijsko ravateljstvo je obnovilo svoj kriminalni muzej, ki spada po svojem bogastvu med najboljše evropske muzeje te vrste. V muzeju je bogata zbirka lobanj, uporabljenih sredstev pri umorih in raznih sločinah in bogata zbirka falsificiranih bankovcev vseh evropskih držav.

— Kralj Aleksander — kmeti bo. Sarajevski trgovci Jova Jagodić je prosil kralja Aleksandra, naj bi bil kmeti bote njegovi hčerki. Kralj je uslišal prošnjo in pooblastil generala Milosavljevića, da ga zastopa pri kmetu. Mali Nadeždi pa je podaril kralj 12.000 K.

Gospodarstvo.

OBCNI ZBOR TRGOVSKIH GREMIJEV IN ZADRUŽ.

V soboto popoldne se je vršil v sejni dvorani posojilnice v Narodnem domu v Celju občni zbor zveze gremijev, katerega se je udeležilo nad 60 delegatov krajevnih organizacij trgovstva iz vseh delov Slovenije. Oddelek ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani je zastopal zadrugi komisar J. Založnik, trgovsko zbornico dr. J. Pless, okrajno glavarstvo dr. Senekovič in trgovsko društvo »Merkur« tajnik Delakorda. Zborovanje je otvoril s krasnim programatičnim govorom zvezni načelnik Ivan Jelačin ml. nakar so govorili v imenu zbornice dr. J. Pless in za trgovsko ministrstvo J. Založnik. Nato je zvezni tajnik J. Mohorič podal obširno poročilo o razvoju in napredku gremijskih organizacij v preteklem letu ter o vseh važnejših akcijah, ki jih je izvršila zveza tekom leta. G. J. Verovšek je nato podal blaginjsko poročilo, nakar je bil na predlog zveznega podnačelnika F. Zeballia sprejet predlagan absolutni odbor. Nato se je vršila obširnejša debata o zveznem proračunu ter o razširjenju Trgovskega lista, v katero so posegli gg. Petovar, Pollak, Sirc, Fürsager, Weigl in Turk. Poročilo o trgovski bolniški organizaciji je podal tajnik Delakorda, nakar so bile sprejete resolucije za samostojno trgovsko bolniško blaginjo in proti uvedbi neugodnega zavarovanja za trgovstvo. Nadaljna debata se je sukala o vprašanju trgovskega strokovnega šolstva in volitev pridobinske komisije. Zvečer se je vršil v vojaškem koncertu v krasno okrašen dvorani Narodnega doma pozdravni večer na čast gostom, ki je vsem udeležencem zborovanja nudil nepričakovano prijetno zabavo.

III. VSESLOVENSKI TRGOVSKI SHOD V CELJU.

V nedeljo se je vršil v Narodnem domu v Celju ob mnogobrojni udeležbi trgovstva iz vseh delov Slovenije Vseslovenski trgovski shod. Zborovanje je otvoril načelnik celjskega gremija g. R. Stermeck, ki je pozdravil vse došle goste in želel stremljenju trgovstva in njih delovanju za gospodarsko obnovo najboljega uspeha. Na njegov predlog je bil za predsednika shoda imenovan g. Ivan Jelačin ml., ki je po daljšem programatičnem nagovoru predlagal, da se odpošle udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru. Predlog je bil sprejet z burnim odobravanjem. V imenu mesta Celja je pozdravil shod župan dr. Hrašovec, ki je slikal razvoj in napredek slovenskega trgovstva v mestu Celju v zadnjih 20 letih, ko se je razvilo do močne današnje organizacije. V imenu zbornice je pozdravil zborovanje dr. J. Pless, nakar je predsednik Jelačin podal izčrpen referat o našem gospodarskem položaju in programu. Nato je poročal o sanaciji valutnega problema ravnatelj zadružne zveze v Celju g. Janko Lesničar, dalje o aktualnih prometnih vprašanjih zvezni tajnik J. Mohorič ter o organizaciji trgovskih zvez ravnatelj trgovske šole F. Marinšek. Nato so bile sprejete v zmislu podanih referatov resolucije, ki jih naknadno priobčimo. V prosti debati, ki se je razvila po teh poročilih, je poročal gosp. Frece o gospodarskem položaju trgovstva v breziškem okraju, dalje g. Fran Čuček iz Ptuja o izvozu našega blaga za dinarsko valuto, o organizaciji izvoza vina, o počasnem reševanju reklamacijskih zadev ter o zastopstvu trgovstva v bodočih samoupravnih skupščinah. Končno je g. Uran iz Ljubljane kritiziral postopanje nekaterih oblastev v zadevah označbe cen.

Popoldne so si udeleženci shoda ogledali naprave državne cinkarne in kemične tovarne v Celju, kjer jim je g. rudarski svetnik B. Baehler razložil obstoječe naprave in način obratovanja.

—g. Kolkovanje vlog za železniške reklamacije. Trgovska in obrtniška zbornica opozarja vse interese, da veljajo pri reklamacijskem postopanju glede pristojbin po naredbi ministrstva saobračaja številka 37.286 z dne 16. novembra 1921. sledeči predpisi: Reklamacijske vloge, v katerih se prosi za povračilo voznine, toda ne za refakcije, kakor tudi reklamacije za povračilo škode, so proste kolokvine po točki 1. iz zakona o takсах z dne 27. junija 1921. Izvzemli one slučaje, v katerih je prošnja neumestna. Pri neumestnih prošnjah je treba doplačati za kolektivno prošnje 2 dinarja, za kolektivno za rešitev 5 dinarjev. Kolektivne proste so reklamacijske vloge samo v kolikor se nanašajo na prvo reklamacijo. Vse navadne vloge v isti reklamacijski zadevi so podvržene predpisani kolektivni 7 dinarjev. Enako so refakcijske prošnje podvržene kolektivni. Razen tega se ima v smislu zakona o takсах z dne 17. junija 1921. tarifna postavka 33. odbiti od izplačane vsote pol odstotka za pobornico. Za ceslje se plača pol odstotka dobljene odškodnine. Polnomoči morajo biti kolkovane s kolekti Din 2 (člen 15. imenovanega zakona). Trgovska obvestila in nakazila se kolektivno kakor menice po šestlet 1. Glasom obvestitve ministrstva za promet se smatra vsaka urgenca kot nadaljna vloga, katere je podvržena predpisani kolektivni.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALŠCA V LJUBLJANI.

DRAMA.

Torek, 2. maja: Zaprti.
Sreda, 3. maja: Namišljeni bolnik. A.
Četrtek, 4. maja: Hamlet (zadnjič v sezoni). Izven.
Petek, 5. maja: Namišljeni bolnik. D.
Jaka predstava. Znižane cene. Začetek ob treh. Izven.
Sobota, 6. maja: Marija Stuart. C.
Nedelja, 7. maja: Otok in Struga. Izven.
Ponedeljek, 8. maja: Marija Stuart. A.
Torek, 9. maja: Zaprti.

OPERA.

Torek, 2. maja: Bajaja. C.
Sreda, 3. maja: Madame Butterfly. D.
Četrtek, 4. maja: Luiza. E.
Petek, 5. maja: Zaprti.
Sobota, 6. maja: Lakmé. Izven.
Nedelja, 7. maja: Boris Godunov. Gostovanje g. Josipa Krizaja iz Zagreba. Izven.
Ponedeljek, 8. maja: Zaprti.
Torek, 9. maja: Faust. Gostovanje g. Josipa Krizaja iz Zagreba. Izven.

— II. umetnostna razstava v Jakopičevem paviljonu. V nedeljo 23. t. m. se je otvorila v Jakopičevem paviljonu druga umetnostna razstava v letošnjem letu. Pet mlajših umetnikov je razstavilo svoje umotvore in sicer v prvi srednji dvorani D. Vidmar, Mušič in Kos, v levi kolektivno Fran Zupan, v desni pa N. Vidmar, brat preje omenjenega. Razstava napravi zelo ugoden vtis ter je v vsakem oziru zanimiva, ker nudi mnogo novega, našemu občinstvu neznanega. Zato je povzročila že ob otvoritvi mnogo debat, kar je na vsak način zelo značilno za razstavljalce. Tu ne gre za zunanjo kopijo predmetov, temveč le za duševno poglavitost. Zato je razumljivo, da se je marsikdo razburjal ravno v srednji dvorani. To je umetnost, ki je pri drugih narodih že davno znana. Vidmarja sta si kot brata v umetniških pojmovanjih sorodna, v barvah in izrazih pa nekoliko surve, če je ta izraz na pravem mestu. Tudi Zupan in Mušič sta si v umetniški pojmovanjih blizu. Sta iz domače šole ter sta bolj barvna poeta. Vso razstavo pa pozivlja kipar Kos s svojimi uspalimi kipi in plaketami. — Naj bi naša inteligenca razumela važnost in pomen umetnostnih razstav naših umetnikov, ki vršijo v sedanjih časih, ko je barvni material silno drag, naša publika pa večinoma brez zanimanja za napredek upodabljalce umetnosti, s prirejanjem razstav brezdomno veliko kulturno delo. Vse priznanje pa zasluži naš veliki mojster Jakopič, ki živi v težkih razmerah, ki pa je vključ tam še vedno tako idealen, kakor je bil takrat, ko je prišel orati pri nas kamnito jedrino umetnosti. Naj bi se merodajni krogi vendar že enkrat spomnili, da je naš hram umetnosti že v takem stanju, da se v doglednem času ne bodo morele več prirejati v njem razstave. Čas je, da se oni, ki jim je poverjena dolžnost skrb za naše duševno in umetniško življenje, odločijo za resen korak v tem oziru, ki bo obenem pričal, da jim je umetnost notranja potreba. Obljubimo nam je daljše poročilo o razstavi. Quidam.

— Hukolaj Velimirovič, Huse besede pod sorom. Izdane C. B. Cvetkovića, Beograd, str. 1—101, 8, cena Din. 10.—, Beograd 1922.

Čitateljem »Slovenskega Naroda« je že dobro znan ohridski vladika Nikolaj Velimirovič po podlistkih o njegovi visoki filozofski knjigi »Reči o svečevoku«. V prateklem letu se je episkop Nikolaj preselil iz Čačka na zapadni Moravi v svojo novo škofijo v severozapadni Makedoniji (bivša rečeno Južni Srbiji) s prestolnico v sarslavem Ohridu. Tu se stoli na visokem jezerskem bregu častitljiva saborna cerkev sv. Klementa, učenca Metodovega, ki tik ob njej pisal otec Nikolaj svoje »Nove besede pod gorom«. Imajoč odprt pogled doli na modro površino velikega jezera in njegov slikovit pokrajinski okvir. Govorilstvo, cerkveno propovedništvo, to je pravi element »duševnega vstvarjanja« vladika Nikolaja. V »Novih besedah« ni težkih filozofskih, ni drugih idej kakor v »Besedah o Svečevoku«, ali tu je najti več evangeljskega po duhu in slovu. Retorski slog dela, kateremu je dala navdahnjenje in snov prvo poglavje evangelija Sv. Jovana a bujna demišljia, lahkota in živahnost spominja na prelestne orientalske tvorbe. Četudi je izdanje knjige enostavno, vendar je priključljivo in služi v čast trditi Cvijanović N.

— Rabindranat Tagore: Vrtnar. Poslovenil Al. Gradnik. Nativila in založila Zvezna tiskarna. V Ljubljani 1922. Str. 110. Lirika v prozi. Pesmi ljubezni in pomlad. Tagore, ki je postal v zadnjih letih moden po vsej Evropi, je našel tudi med Slovenci prijatelje in zdaj tudi pesnika prevajalca. Effenbergerjev nemški prevod monakovske Wolflove izdaje smo videli ležiati že na marškatari dekliški mizi. Tagore pravi, da je edini angleški avtorizirani prevod, ki je podlaga vsem prevodom, včasih originalne krajši in jih včasih parafriziral. Gradnik se je naslanjal na oba, angl. in nem. prevoda. Ne dvomimo, da postane »Vrtnar«, ki je izšel v prav elegantni obliki, ljubljene vseh sanjavih mladih duš, ki ljubijo čisto, nežno poezijo.

— Nova Puccinijeva opera. Giacomo Puccini je uglasbil že dve dejani svoje nove opere »Turandot«.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. maja 1922.

— Posl. prof. Josip Reiser je te dne odložil predsedstvo Zveze javnih nameščenecv in upokojencev v Ljubljani. Kakor znano, je posl. Reiser vso svojo energijo in vztrajnost posvečal vprašanju javnih nameščenecv in upokojencev. Bil je močan motor, ki je pogajal težko in okorno beogradsko mafino, in kar je doseglo javno nameščenje, se ima v največji meri zahvaliti agiliteti posl. prof. Reiserja. Bil je najtemeljitejši strokovnjak v vseh vprašanih, ki se tičejo aktivnih in upokojenih javnih nameščenecv in je znal za njih interese pridobiti najširše poslanske kroge vseh strank in vseh plemen. Lahko se reče, da je imela Osrednja zveza javnih nameščenecv in upokojencev v prof. Josipu Reiserju svojega zelo energičnega poslanca, ki je storil vse, kar je v človeških močeh, a tudi dosegel vse, kar je bilo vpricho razmer dosegljivo. Niti kot predsednik O. Z. niti kot poslanec JDS ni delal posla. Reiser nikdar nobenega razločka med pristajali raznih strank ali med člani raznih jugoslovenskih plemen. Storit dobro mu je bilo edino geslo. Vzlic temu ni žel niti razumevanja, še manje priznanja. Nasprotno, prav iz vrst organizacij javnih nameščenecv, zastrupljenih po demagoških načelih hujšakih, so se mu metala pod noge polena ter je doživel grde napade po glasilih, nasprotnih JDS. Kdor pozna posl. Reiserja, ve, da se s svojim hladnim temperamentom in v zavesti popolnoma izvršene dolžnosti zaradi takih napadov ne razburja. Toda nedisciplinirani O. Z. ne more biti več predsednik in zato je odstopil. Poslej ima svobodne roke.

— Klerikalna infamija. Šusteršičeva razkritja o izdajalski politiki klerikalne stranke so klerikalce spravila v tako zadrego in njihovim glasilom tako zmedla možgane, da si ne vedo drugače pomagati, ker suhih dejstev ne morejo utajiti, kakor da so posegli po infamnem sredstvu, da proglašajo »Slovenski Narod« za Šusteršičev organ. Na to infamijo, ki so jo zmogli samo klerikalni pošteniaki, katerim je laž, podtikanje, zavijanje in obkroževanje glavno borbeno orožje, odgovorjamo docela kratko: »Slovenec« je bil dolga desetletja organ dr. Šusteršiča, »Slovenski Narod« pa ni bil, ni in tudi ne bo nikoli dr. Šusteršičev glasilo. Pika.

— V zadevi Rističeve odprtega pisma smo dobili poročilo, da je državno pravdnostno razeno kazensko preiskavo tudi na one točke, ki vsebujejo očitke, naprejene na naslov g. pokrajinskega namestnika.

— Samo hujškanje. Iz Slovenske Bistrice nam piše: »Jugoslavija« je v št. 94. z dne 23. t. m. prinesla notico »Brezmeina krutost« »Straža« pa v št. 47 z dne 21. t. m. notico »Vse obsodbe vredno divjaštvo« obe trdeči, da je bil dne 17. t. m. na južnem kolodvoru v Slov. Bistrici na par korakov ustrelen slovenski vojak od srbskega, ker je hotel ubežati. Srbski vojak, ki je privedel vojaka ubežnika v Slov. Bistrico, je ravnal popolnoma pravilno po vojaških predpisih. Merodajni navzoči faktorji so slišali, ko je srbski vojak klical »Stoj!« a vol. ubežnik se ni hotel ustaviti. Nato je vojak leteč za ubežnikom 3—4 krat ustrelišel — ne da bi bil derzter le enkrat obstal. Šele, ko ga je smrtna krogla zadela, je obstal, toda bilo je prepozno. Nekaj minut potem je izdihnil. Nato drugi dan izvršena obdukcija je pokazala, da ni dobil ubežnik nobenega strela od spredaj. Pri obdukciji sta bila navzoča dva zdravnika, ki lahko potrdita vsaki čas istinitost teh navad. Slučaj je sicer žalosten, a vojaka ne zadene nobena krivda. Pogreb se je izvršil z vojaškimi častmi. Pokojnik je bil znan derzter. — In zopet smo doživeli to, kar dela mrzno do vojaške uprave. Da hujškanje in vznemirjanje ljudstvo znao klerikalci in z njim kooperiralo narod-socialisti. Če pa se kmečki fantje ne žegnajo kollejo kot zverine, je to seveda le slučajno. Žalostno je, da je žel. uradništvo na tuž. kol. razburilo pasante — mesto, da bi jih bili pomirili in jim obrazložili vojaške predpise. Če inteligentno uradništvo tako postopa — kaj nal k temu poročeta kmet in delavec?

— Razpust društva. Društva: »Bund deutscher Arbeiter für die Alpenländer«, podružnica v Slovenski Bistrici, »Bratno društvo v Vodmatu«, »Deutsch-völkischer Turnverein Grenzacht« na Pragerskem, »Ortsgruppe Laibach des Reichsbundes der Skontisten und Angestellten von Bank-, Kredit- und Versicherungs-Instituten«, »Napredno politično in gospodarsko društvo v Mostah«, »Verein der Mittelschuldirektoren von Krain in Laibach«, »Slovenski

streški krošek »Sloga« v Ljubljani, »Osrednja ženska podružnica v Ljubljani«, »Slovenska Strada v Ljubljani«, »Olepuvalno društvo v Rožni dolini«, »Zentralverband der Bauarbeiter Österreichs«, »Ortsgruppe Laibach«, »Podružnica Ljubljana I. društva »Bratstvo«, »Društva za sgradbo kapelice v čast presv. Srca Jezusovemu v Rožni dolini«, »Napredno politično in gospodarsko društvo »Kmečka moč« za sodni okraj Mokronog«, »Otroški prijatelj v Šiški«, »Schutzengelverein in Šiški«, »Jahalo društvo »Sokol« v Ljubljani in »Zveza slovenskih javnih ljudskih knjižnic v Ljubljani« so razpuščeni, ker že več let ne delujejo in ker zaradi nezadostnega števila članov nimajo pogojev za pravni obstoj.

— Nova zvezda slovenske publicistike in kulturnega dela se je pretečene dni nadomoma pojavila na celinskem obzorju. Ne ki Jovo Carm se je nastanil najprej v hotelu »Pri belem volu«, a se kmalu preselil k »Zamorcus«, ker je hotel najbrž vdolpirati vse celjske gostilničarje. V svoji veliki podletnosti se je obrnil v imenu nekakega dijaškega društva »Plamen« do celjske Posojilnice za brezplačno prepuštev dvorane, v kateri bi se naj vršil dramatični piski večer. V precel najvsem oklicu na dijaštvo pa je obljubil izdati še prihodnje dni prvo šte. lista »Plamen«, ako se mu določenega termina deponira pri šolskem slugi naročnika. Ravnatelstvo, ki je dobilo oklic v roke, je pravilno sumilo, da mora biti ta nenavadni propagator brezdelnega lista in materialist ali pustolovec ali pa slepar. To pravilno domnevanje se potrdila nadaljna polzvedovanja ravnateljstva in policije, ki so dognala, da je Jovo Carm čisto navadni Ivan Mrak in da ni dilak iz Ljubljane, kakor je sam trdil, ampak bivši učenec ptujske gimnazije, ki si je hotel najbrž prislužiti nekaj denarja. Ta v »Plamenu« izhajalo zvezda je zatnila v celjske zapore, kjer se najbrž pripravlja na svoje nadaljno delovanje.

— Fuzija Trgovske banke in Slovenske eskomptne banke. Upravna sveta Trgovske in Slovenske eskomptne banke v Ljubljani sta sklenila v svojih sejah dne 28. aprila sklicati na dan 30. maja izredna občna zborna delničarjev obeh bank. Z ozirom na današnje razmere, ko je združenje naših sil na gospodarskem polju bdolilne važnosti za naš napredek, moramo fuzijo dveh uslednih zavodov z veseljem pozdravljati. Trgovska banka, ki ravno te dni izvršuje s subskripcijo trajajočo do 3. maja svoj delniški kapital na 30.000.000 K, sicer v Ljubljani še ne posluje, vendar uživa kot izključno trgovsko - stanovski zavod vsestranskega zanimanja in ji je radi tega zagotovljena najljepša bodočnost. Njena podružnica v Mariboru pa se je v kratkem poslovnem času najlepše razvila, kar je tudi njeni centrali vsled interesne trgovske klijentele in vsestranskega zanimanja zagotovljeno. Slovenska eskomptna banka se na danes prištevata enemu najuglednejših naših zavodov ter se vselej tega, kar je prišla večina njenih delnic v roke naših podjetnih trgovcev, združila s Trg. banko v izključno trgovsko-stanovski zavod. Tako novo nastali zavod z delniško glavnico 60.000.000 K bode imel poleg svoje centrale v Ljubljani še obstoječa podružnica v Mariboru, Novem mestu, Raketu in Slovenjem Gradcu ter bo vodil svoje posle pod imenom Trgovska banka.

— Sentjakovski gledališki oder v Ljubljani. Florijanska ulica 27. I. Danes v torek 2. maja »Spavaj, moja deklica« drama po istoimenski ruski romani. — V petek 5. maja »Spavaj, moja deklica«. V nedeljo burka »Španaka muha«. Začetek vselej ob 8. zvečer. Predprodaja vstopnic v sentjakovski knjižnici od 5. do 7. zvečer ter eno uro pred predstavo pri blagajni.

— Zgradba za inšpektorat državnih železnic v Ljubljani. Direkcija državnih železnic v Zagrebu razpisuje za 17. maja t. l. ponovno licitacijo za zgradbo poslopja za inšpektorat državnih železnic v Ljubljani. Posameznosti o tej licitaciji so objavljene v »Službenih Novinah«.

— Ljubljanski učiteljski zbor v Beogradu. V nedeljo dopoldne so dospeli v Beograd abiturienti ljubljanskega učiteljskega Na kolodvoru so jih sprejeli beogradski dijaki in zastopniki oblasti.

— Smrtna kosa. V Velikih Laščah je umrl g. Fran Ks. Grebenc, posestnik in gostilničar, tast g. davčnega nadzornika Hruška. Pokojnik je bil vedno zaveden naprednjak. Blag mu spomin.

— Kakšni so »shodi« Radičevcev v Beli Krajini. Somišljenik iz Bele Krajine nam piše: Vse vesti o Radičevskih shodih v okolici Vintca, Snjega vrha in drugje so pretirane, oziroma izmišljene. Do sedaj ni bilo še nikjer pravih shodov. Zelo pa poskušajo razviti svoje delovanje tudi v Beli Krajini, a so jim ne posreči. Tako je prišel 18. marca Radičev prejet Stanko Šibenik na S. nji vrh in sbral okrog sebe vseh skupaj ne več kot osem moč. Trdil se je, da bi dokazal, da je hrvaško vprašanje tudi vprašanje Slovencev in priporočil, naj Slovenci v boju za hrvaško republiko pomagajo Hrvatom. Končal je z besedami, da hočejo hišo s tremi sobami, od katerih naj ima vsak izmed troh bratov svoj ključ in svojo sobo. Može se ga ves čas molče poslušali in sopot molče odšli. To bi bili torej vsi »shodi« Radičevcev v Beli Krajini. Povsem neverjetno je, da bi imel Radič v Beli Krajini sploh kako zaupnike.

— Posrti vsi na veslico, katere priredi pevsko društvo »Zarja« v Tacnu dne 2. maja ob 2. popoldne na vrhu Kolarijeve

restavracije v Tacnu. Vabljeni sta vsi prijatelji petja.

— »Prmojduševski jezik« se sliši, tako nam piše odlični naš somišljenik, pogosto pri naših študentih, tudi onih z univerze. Vsak stavek mora imeti svoj »prmojduš«, »prmejš« in »preklete«. Mladi gospodje bi vendar morali čutiti v sebi dolžnost govoriti salonsko in slovensko, ne pa v govor iz duševne lenobe mešati kletve in — tuje izraze. Sploh je pri nas preveč »Zanetov iz libance«. Lüksus-biogo, v Rogaški Slatini »pred« in posezija« namesto zgodnje in pozne zdraviliške dobe. Celje ima Kralj Petrovo, Benjamin Ipavčev in Matija Gubčevu ulico, ki bi se morale imenovati Ulica Kralja Petra, Benjamin Ipavca, Matije Gubca. To vse ne »odgovarja« prav vprašanjem slovenskega jezika. Vsem dajmo »Prerode!« Omenimo tudi, da dela krajanje besed v pisavi mnogokrat nerazumljivost in da bi se v brzozavih lahko izpuštili »gospodje« in predimena, kakor se to godi podrugod.

— Izletniški vlak v Sav. dolino. Na prošnjo celjskega odeska Sav. podr. SPD. je ravnateljstvo drž. železnice dovolilo tudi letos nedeljski izletniški vlak, ki bo začel voziti s 1. junijem.

— Razpis. Glasom sklepa občinskega sveta z dne 11. aprila t. l. se podaljša kanal na Miklošičevj cesti do Ceste na južno železnico. (V dolžini ca. 140 metrov.) Podjetniki, ki reflektirajo na to delo, naj predložijo svoje ponudbe, v kojih je treba navesti enotne cene in skupne svote in ki so opremljene s 5% vadijem in kolekom, zaplačeno do opoldne dne 8. maja 1922 mestnemu stavbnemu uradu: Lingarjeva ulica (Kresija). Vsa pojasnila daje mestni stavni urad ob navadnih urah. Mestni magistrat ljubljanski, dne 27. aprila 1922.

— Težka nesreča. Na Glincah je danes dopoldne povozil vrhniški vlak izletnega delavčevega sina Antona Trampuža. Deček se je hotel ogniti vrhniškemu vlaku, pri tem pa je prišel pod kolesa v nasprotni smeri vozečega tovornega vlaka, ki mu je odtrgal desno nogo. Dobil je tudi težke škodbe na glavi in je malo upanja, da okrevi.

— Štirje vinci v eni noči. Smola vlomilcev. Danes ponoči so šli tatovi intenzivno na delo. Na Celovski cesti so vlomili zapredoma v tri barake. Najprevo so vlomili v barako Katarine Marčič in odnesli 30 pomaranč, 5 skafel peciva in 15 klobas. Lačni tatovi — kajti to so najbrž bili — pa niso imeli zadosti. Spravili so se nad barako Antonije Logarjeve. Ta pa je spala notri in jih prenela s huromskim krikom. Ker pa so vlomili tudi strastni kadilci, se jim je zaželelo dobrih cigaret. Vlomili so v trafiko Franca Debeljaka. Mož pa je sladko spal v trafiki. Ko je začel nek ropotanje, je vstal in prižgal luč! In kakor zleze Ščurek pred lučjo v lukno — tako so tudi naši vtrajni vlomilci, videči svet luči, izginili v temo... Nadalje so obiskali vlomilci tudi barako Marije Mihelič na Dunaški cesti. Nada tatov na dober plen pa se je izjalovila, ker je Miheličeva pravedna žena in svoje reči zvečer na varno spravi. Nepovabljeni gostje so odšli s praznimi rokami in dolгим nosom...

— Kravna nedelja. (Pretep v Šiški.) Nedelja je potekla v Ljubljani zelo žalostno. Bil je nebroj malih prask in pretepov. V nedeljo zvečer ob polu 11. sta se vračala delavca Alojzij Filipič in Mihael Aleš iz Šiške domov. Pred pivovarno »Union« pa jih nenadoma napadeta dva do sedaj neznana možka, ki sta prihajala iz mesta. Razvil se je pretep, ki je končal s tem, da je Filipič z globoko rano v levem stegnu obtežal. Napadalec sta pobegnila. Dva na pomoč prihajajoča stražnika sta težko razpeneja Filipoviča, ki je bil že blizu izkavitve, za silo obvezala in ga z rešilnim vozom prepeljala v bolnico. Kakor nam poročajo iz bolnice, je Filipič izven vsake nevarnosti. — (Pretep v Trnovem.) V Trnovem so se v neki gostilni stekli delavci med seboj. Ko je skušal stražnik S. intervenirati, se je navadilo vseh pet delavcev nanj. V silobranu je stražnik potegnil samokres in skuša oddati strel v zrak. Samokres se je pa nenadoma sprožil in je krogla zadela delavca Rojca v vrat. Kjer je obtežal. Nezvestnega so prepeljali v bolnico, vendar njegovo stanje ni opasno.

— Za gladujoče v Rusiji. »Jaz sem zapustil šele pred šestimi tedni pokrajno Volge in grozni pogledi, s katerimi me je gledala gladna deca, me še danes preganjajo. Za njih, v imenu tega otroka, v imenu ljubzni in človečanstva prosim vas, in preko vas vaše vlade, da pomagajo hitro. — dr. Nansen.« Naslov »Odbora za pomoč gladujočim v Rusiji« je Ljubljana, vseučilišče, Kongresni trg. Številka poštnoštevnega računa je 12840. Kjer se ni kraljevnih odborov, prosimo društva in posamnike, ki bi hoteli zbirati prispevke, da se javijo naravnost ljubljanskemu odboru. Poštno pošilnice se dobivajo pri poštnih uradih. — Odbor za pomoč gladujočim v Rusiji.

— Nesreča pri podiranju drevesa. Filipce Edvard Pogodnik iz Brezna na Štajerskem je v ponedeljek selal drevesa. Pri padcu nekakega drevesa pa ni mogel pravočasno odkrofiti in drevo je padlo nanj. Dobil je težke nožranje poškodbe in si je poleg tega zlomil nogo v stegnu. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v mariborsko bolnico.

— Zbog raznih tehničnih naprtilk, ki so se pojavile pri sobotni izdaji našega lista, so pri medranju pomotoma izostale skoro vse telefonske in vse najnovejša vesti, kar nal cenjeni štatalni blagohotno oprostite.

Najnovejša poročila.

ODHOD ZUNANJNGA MINISTRA V GENOVO.

— Beograd, 2. maja. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčić je takoj po končani seji ministrskega sveta snoči odpotoval z orient-ekspresom v Genovo. Pred odhodom je zunanji minister podal uredniku »Pravde« daljše poročilo o genovski konferenci in o stanju naših razgovorov z italijanskimi pooblaščenici. Zunanji minister je naglašal, da se je stališče male antante na genovski konferenci zelo utrdilo, da so vesti o nesoglasju delegacij male antante izmišljene in netočne. Zastopnik države male antante fungirja v vseh komisijah in podkomisijah kot zastopnik celokupne male antante. Vsako vprašanje delegacije na skupnih konferencah rešujejo predposvetovanja komisij, da tako na sejah komisij naglašajo skupne sklepe male antante.

Glede stališča male antante v vprašanju priznanja sovjetske ruske vlade je zunanji minister poudarjal,

PROSLAVA 1. MAJNIKA.

— Beograd, 2. maja. (Izv.) Proslava 1. majnika je v Beogradu potekla mirno in brez vsakega incidenta. Javni shodi so bili v mestu zabranjeni. Socialisti - centrumaši in komunisti so z rdečimi zastavami v sprejedu odkorakali v Košutnjak, kjer so ves dan pod milim nebom sbovali, oziroma se veselili.

— Dubrovnik, 2. maja. (Izv.) Proslava 1. majnika je bila mirna. Politične oblasti niso dovolile shodov. Delavstvo je povečini mirno praznovalo majnik. Ni bilo nikakega incidenta. Tudi v Splitu je bila proslava mirna in brez vsakih izgrediv.

— Zagreb, 2. maja. (Izv.) Delavstvo je proslavilo prvi maj mirno. Tudi v drugih delih Hrvatske je poteklo proslava popolnoma mirno. Po vesteh iz ostalih krajev države je bila proslava povsod popolnoma mirna.

— Ljubljana, 1. maja. V Ljubljani je praznovalo delavstvo prvi majnik povsem mirno. Nikjer ni bilo kakakega incidenta. Socialni demokrati in komunisti so ob devetih dopoldne na Krokovem trgu pred Mestnim domom priredili številno obiskani manifestacijski shod, na katerem sta poleg drugih govorila Makuc in soc. dem. posl. Etlbin Kristan. Po končanem shodu so šli vsi organizirani delavci v daljšem sprejedu po glavnih ulicah, noseči deščice z različnimi napisli. Narodni socialisti so ob desetih dopoldne imeli zborovanje v hotelu »Tivoli«. Shod je bil zelo pičlo obiskan.

DALMATINSKI ITALJANAŠI NA KONFERENCI V GENOVI.

— Rim, 1. maja. (Izv.) Italijanska vlada je poklicala brzojavno v Genovo več italijanskih politikov iz Dalmacije, med njimi zadrškega poslanca Krekicha, bivšega prefekta Smiricha, predsednika zadrškega provizoričnega deželnega odbora Lubina in Moronija. Tudi iz Splita sta bila pozvana v Genovo dva italijanska politika. Vsi imenovani so poklicani v Genovo kot eksperti o pogajanjih med Italijo in Jugoslavijo za izvedbo rapalske pogodbe.

ZANELLOVA VEČINA NE PRIDE ŠE NA REKO.

— Reka, 1. maja. (Izv.) Tukajšnji trgovci in industrijalci so poslali svoje zaupnike do Zanelle, da bi ga pregovorili za povrnitev na Reko in vstvaritev trajne vlade. V Kraljevi se je vršil dolg pogovor, v katerem so člani večine odobrvali želje trgovcev po obnovi gospodarskega življenja na Reki, dostavili pa so, da sedaj se ne morejo še odločiti za povrnitev v mesto tudi radi tega ne, ker se vrše še italijansko - jugoslovenska pogajanja za rešitev reškega problema in tej rešitvi podrejujejo svoje nastopanje.

SPOMENICA ZAVEZNIKOV RUSKI DELEGACIJ.

— Genova, 1. maja. (Izv.) Podkomisija politične komisije za sestavo spomenice ruski delegaciji se ni definitivno sestavila vsebine spomenice. Seje podkomisije so zelo živahne in debate obsežne. Spreletih je do danes šele pet točk. Rumunski delegat Bratianu je postavil predlog, da se naj Rusija obveže, da ne bo vrnila boljševiške propagande v inozemstvu. Zelo razdvojeno je stališče glede priznanja, oziroma nepriznanja dolgov sovjetske Rusije. En predlog je, da se Rusiji prizna moratorij brez redukcije dolgov, nasprotno zahteva Lloyd George redukcijo dolgov. Tudi Schanzer je za delno redukcijo.

Spomenica Rusiji obsega deset glavnih točk. Ima zelo obširen uvod, v katerem zavestni predstavlja svoje načelno stališče napram sovjetski vladi. Prva točka zahteva, da se Rusija obveže, da ne bo vodila nikake politične propagande v drugih državah. Druga točka obsega obveznost Rusije glede plačil mednarodnih dolgov. Tretja točka določa ustanovitev posebnega mednarodnega sodišča, ki razsoja v spornih vprašanjih lastnine inozemcev. Četrta točka in pet točka vsebujejo vprašanje lastnine inozemcev v Rusiji, čista točka govori o moratoriju. Zavezniki so pripravljati, da Rusiji dovolijo glede dolgov moratorij 80

da se v tem vprašanju ravna mala antanta po stališču Francije, ki ga zavzema v tem vprašanju.

Glede izvršitve rapalske pogodbe je zunanji minister izjavil, da vlada vztraja na stališču integralne izvršitve pogodbe, obžaloval je tendenciozne vesti gotovih listov. Te vesti so položaju naše olade zelo škodile.

ODHOD DR. RYBARA NA GENOVSKO KONFERENCO.

— Beograd, 2. maja. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčić je pozval na genovsko konferenco dr. Otokarja Rybara kot strokovnjaka, da obširno poda poročilo o konferencah nasledstvenih držav v Rimu in o portoroški konferenci. Dr. Rybar je zunanjemu ministru v Beogradu podal poročilo in takoj odpotoval v Genovo, oziroma v Ljubljano ter nadaljuje danes svojo pot skupno z zunanjim ministrom v Genovo.

Borzna poročila.

— Zagreb, 2. maja. (Izv.) Zaključek. Devize: Curih 1250.—, 13.—, Pariz 5.90, 6.10, London 285.—, 292.—, Dunaj 0.825, 0.845, Berlin 24.—, 25.—, Praga 126.—, 131.—, Trst 3.4375, 3.55, New York 65.—, 67.—, Valute: dolar 64.—, 65.—, lira 3.88.

— Curih, 2. maja. (Izv.) Predborza. Zagreb 1.8625, Berlin 1.82, Milan 27.512, Praga 10.05, Dunaj 0.063, Budimpešta 0.675, Pariz 47.4750, London 22.85, New York 5.1625.

— Milan, 1. maja. Zagreb 6.40, Berlin 6.80, Praga 36.60, Pariz 174.—, London 84.30, New York 18.90, Curih 369.—.

Sokolstvo.

— Seja finančnega odseka J. S. S. se vrši v petek, dne 5. t. m. točno ob 8. zvečer v Saveznih prostorih v Narodnem domu.

Društvene vesti.

— Društvo »Pravnik« ima svoj sestanek za nadaljevanje diskusije o poroti acetu, marveč prihodnji teden.

Turistika in sport.

— Nogometna tekma Zagreb — Ljubljana 8:0! Nedeljska tekma med reprezentanco Ljubljana, odnosno Slovenije, je končala z nepričakovanim porazom Ljubljane. Zagreb je postavil v bol najboljše igralce Gradjanskoga, Haška in Concordije. Postava moštve: Zagreb: Friedrich (H) — Ferderber (G) — Pažur I. (C) — Rupec (G), Dubravčić (C), Pažur II. (C), Babič (G) — Zinaja (H) — Perška (G), Vinek (H) — Sojat (H). Slovenijo je zastopala vsa Ilirija z izjemo golmana Glaserja (Maribor). Prvi polčas 2:0. En lasten, en of side goal. Drugi polčas splošna premoč Zagreba, zlasti nenadkriljiva halvestilija, ki je našim onemogočila vsako kombinacijo. Nekaj sigurnih šans naših niso znali izrabiti. Tekma se je igrala v velikem dežju in na blatnem terenu.

— Maribor: Primorje 3:1.

— Ilirija (rez.): Zvezničarji Sisak 2:1.

— Hermes: Svoboda 4:1.

— Akademiki: Slovan 2:1.

— Zagreb — Ljubljana. Reprezentantno tekmo med Zagrebom in Ljubljano je določil nogometni savez na dan 30. t. m. ponovno v Zagreb.

— Ljubljanska Ilirija: Sturm v Gradcu. Graški vrvak »Sturme« je povabil na dve tekmi »Ilirijo« za 20. in 21. maja.

— Tekma za šahovsko prvenstvo med Mariborom in Ljubljano se vrši dne 7. maja v Celju. Udeležbo je najboljši šahisti obeh mest.

Polzvedba.

— Dotični gospod, ki je v nedeljo zvečer nekoliko pred polnočjo v kavarni Union zamenjal svoj temnosiv klobuk za družnega zelenkastosivega se na probo, da istega odda pri družbi »Impex«. Krekov trg 10, kjer dobij svojega nazaj.

Antizipično, čisteče, osvežujoče, oživljujoče in krepkujoče deluje le karnarja Fellerja prijetno dišeč »Elafluid«, mnogo močnejši in boljše kakor francosko žganje za drgne, nje rok, nog hrbta in celega telesa. kakor tudi kot kosmetikum za negovanje kože, las in ust, skoz 25 let priljubljen. 3 dvojnate steklenice ali 1špeciialno steklenico z zamo, tom in poštnino za 72 kron pošlila Eugen V. Feller, Stubica donja El, cetrj 238. Hrovaško.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslavsek.

Odgovorni urednik:

Ivan Podrižal.

Lično stanovanje
betoječe iz 2-4 sob, provizorično ali
jeftinitivno, išče v kakšnem večjem
možnosti industrijalnem kraju Slo-
venije ali Hrvaške. V slučaju ugodn-
ponudbe s točnimi podatki ob prevzetju
tagrada 1500 K ali tudi več. Ponudbo
pod »Helios 3087« na upravo Slove-
ne Naroda. 3087

**Domača tovarna išče
potnika**
na Jugoslavijo, ki prevzame v galan-
tarijske stroke spadajoče predmete. Od-
govor pod: »Hidro 3086« na upravništvu
Slov. Naroda. 3086

Plačilna natakaričica
dobro izvržbana, se sprejme. Vstop
takoj ali s 15. majem. Naslov pove upr.
Slov. Naroda. 3091

Proda se
nova španska stena ter viseča in
stoječa svetilka. Ogleda se od 11.
do 12. Pred škofojo 15, III. 3070

Izvežban pianist
za salonski orkester se takoj sprej-
me. Naslov pove upravništvu Slove-
ne Naroda. 3092

Pozor! Pozor!
Dežnike
popravlja najceneje in najhitreje
Anton Pavlin, Stranska pot 17,
Ljubljana. 3095

Sprejme se
izurjena prodajalka v papirni
stroki. Ponudbe pod »Veritas 3096«
na upravo Slov. Naroda. 3096

Kupim takoj
4 vagone desk, 20 mm, III. vrste
4 m. Ponudbe s ceno na Ivan Bo-
alno, pama žaga, Medvede. 3095

**Isčem mesto kot
skladiščnik**
v Ljubljani. Imam dveletno samostojno
prakse, sem dober računar in vešč slo-
venščine ter nemščine v govoru in pi-
savi. Dopisi pod »Skladiščnik 3093« na
upravo Slov. Naroda. 3093

**Mlad gospod išče
brezmesne hrane**
pri kaki boljši družini. Cenjene ponudbe
na uprav. Slov. Naroda pod »Brez-
mesna/3091«. 3091

Zastopstvo
za pisalne stroje »Torpedo« za
vso Slovenijo išče glavno zas-
topstvo za državo SHS, »Ma-
tador«, Zagreb, Ilica 5. 3058

Vladimir Vrančič
pristav. juž. žel.
Marta Vrančič, roj. Orožen
poročena
Ljubljana-Kamnik, v maju 1922.

Hiša na Dunaju
s pritličjem, mezaninom in 2 nadstropji.
atlejem in malim vrtom, se zame-
nja za hišo, tovarno ali posestvo v
Ljubljani ali njeni okolici. Prekupci so
izključeni. Pisane ponudbe pod »Du-
naj 3075« na upravo Sl. Naroda. 3075

Motorno kolo
znamke »Torpedo«, s priklopuim vozom.
5 1/2 HP, v dobrem stanu, se proda
za ceno 5700 din. — Kupi na se lahko
motorno kolo 1 1/2 HP. Jeale Prusa-
nik, Kamnik. 3063

Halo!
Priporočam se vsemu p. n. občinstvu
za vsa dela soboslikarstva in pleskar-
stva. Posebno priporočam svojo novo
iznajdbo, s katero odpravljam v 48
urah vsako mokroto od zidovja, vse po
najnižji ceni. In to na kredit, čakam
1 leto za d. nar. Naročnino vljudo
sprejemam Nagon Pleško, sobni
stikar, Zagreb I. 3073

Dvigalo za opeko
od 20—25 metrov, za ročno silo, išče-
mo za takoj. Cene in pogoje na irh-
tektisko gradjev. podružje Sumbul i
Isaković, Beograd, Dušanova 48.

AVTO
bencin, pnevmatika, olje, mast, vsa popra-
vila in vožnje. Le prvovrstno bencin
delo po solidnih cenah nudi Jugo-
Auto d. z. o. z. v Ljubljani. 3019

Ključavničar
išče prostora v primerem kraju
ali v najem kjer koli v Jugoslaviji.
Cenj. ponudbe pod »Družabnik/3078«
na uprav. Slov. Naroda. 3078

Zidno opeko
strojno, dobro zgano, vagon n ložen
dobavi takoj trdka Ivan Krizan i
drug, Celje, Kapucinska ulica 3. 3074

Odda se
redno meblirana soba v I. nadst.
s separatnim vvhodom gospodu samcu.
Naslov pove uprava Sl. Naroda. 3064

Koncipijent
išče mesta v odvetniški pisarni. Ima
sodno in nekaj upravne prak. Ponudbe
s pogoji pod »Doktor iuris 3089« na
upravo Slov. Naroda. 3089

**Želim vstopiti kot
tih družabnik**
z zneskom do K 500.000. — v kako in-
dustrijsko podjetje. Ponudbe pod »Ko-
mercijsko izvežban/3085« na uprav.
Slov. Naroda. 3085

Ivan Gregorc
Vera Gregorc roj. Kupnik
poročena
Ljubljana Kostrivnica
1. maja 1922.

Ženitna ponudba!
Mlad zasebni uradnik z akademsko na-
obrazbo išče znanja z gospodstven-
ali dame, tudi z dežele, ki je po-
polnoma samostojna gospo-
darica katerega večjega posest-
va ali drugega podjetja. Kore-
spondenco je nasloviti pod šifro »Urad-
nik 3048« na upravo Sl. Naroda. 3048

Posestva naprodaj:
Krasna graščina čez 100 orolov zemlje
Lepa gosp. posestva 6, 8, 10, 20, 23
30 orolov. Kmetijska posestva lepa vi-
nogradska posestva, gostilne, trgovine,
hoteli, mlini, žage, fužina z veliko vodno
močjo hiše, vile i. t. d. Naslov: Karol
Braznik Celje, Dolga potje 1.

Modistinja
prva moč se sprejme takoj ali kasneje
Ponudbe pod »Modistinja/3051« na
prav. Slov. Naroda. 3051

Sprejemem
takoj enega ali dva dobro izurjena ko-
varška pomočnika, zmožna tudi za
boljša dela. Prednost imajo bolji priče-
ni Andrej Prelog, kovač, Vr-
nika.

Boljša natakaričica
išče službo v boljši gostin ali ka-
rni na Bledu ali drugod. Naslov po e
urava Slov. Naroda. 3061

Ivan Magdič
krojač
se priporoča za spomladensko sezono
Ljubljana, Gledališka ul. 7.

Sukno
za promenadne in športne obleke
v bogati izbiri
A. & E. Skabernč Ljubljana
Vestni trg 10

Večvil
na Bledu je napredaj. Natančneje
v notarski pisani v Radovljici. 3066

Uradnica
denarnega zavoda sprejme pisarniško
delo na dom. Naslov pove uprava Slov
Naroda. 3067

Obratovodja
olinate stroke, s prvovrstnim izpr čevali
zmožen vseh k s oki spadajočih del, želi
s 1. julijem prenesti službo. Gre tudi
kot skladiščnik, nadzornik zalag ali kaj
sličnega. Cenj. ponudbe pod 1873-2986
na upravo lista.

Jščejo se šivilje
vešče, inteligentne, samostalne, za fino
šivanje; krojenje ne-otrebno. Vprašati
Kongresni trg 8, II. nadst. 3094

Ključavničar
z večletno prakso želi prenesti službo,
tudi kot delovodja. Cenj. ponudbe pod
»Prihodnjus/3079« na uprav. Slove-
ne Naroda. 3079

Miren samec
išče mesečno, meblirano ali nemeblo-
vano sobo, v mestu ali predmestju. Po-
nudbe pod »Soba 3080« na upravo
Slov. Naroda. 3080

Šokal za delavnico
ali skladišče, katerega bi najemnik na
svoje stroške popravil, se odda v
Sp. Šiški, Kolodvrska c. 216. 3077

Klavir
dobro ohranjen se proda za 4000 Din.
Na ogled od 6 — 1/2 8 ure. Slomškova
ul. 4/II. levo. 3069

Nadico.
Pogreb našega ljub-
ljenčka se bo vršil danes
2. maja ob 2. popoldne
iz hiše žalosti Stari trg
št. 28.
Žalujoči starši:
Ludvik in Marija Zm.

Boljška kuharica
poštena in zanesljiva, se sprejme
na posestvo v neposredni bližini Ljub-
ljane. Ponudbe pod »L. M. 3060« na
upravo Slov. Naroda, ali pa ustna po-
jasnila istotam od 2. do 4. pop. 3060

Ženitna ponudba!
Intel. trgovec, 30 let star, s ca. 200.000
K gotovine, želi znanja z gospodstven-
ali vdovo brez otrok, staro do 24 let,
ki ima las no trgovino. Le resne po-
nudbe s sliko, za koto se jamči, blago-
volijo se poslati pod »Spomlad 1922
3021« na uprav. Slov. Naroda. 3021

Cevlji št. 35
za gospice, novi, fini, naimodernejši,
raznih vzorcev, se prodajo 300 K ceneje
za par. Ogledajo se v slaščičarni, Du-
najska cesta 6. 3030

**Proda se lep
otroški voziček**
Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 3084

Uradnik
išče službo kot knjigovodja, kore-
pondent ali računovodja. Zmožen je
s ovensčine, hrvaščine in nemščine. Vešč
je tudi gozdarskih in oskrbnihskih po-
slov. Ponudbe pod »Uradnik 3007« na
uravo Slov. Naroda. 3007

Prodajalka
starejša zanesljiva moč, se sprejme v
trgovini mehanega blaga pri Antonu
Verbiču, Sevnica ob Savi. 2921

Kuha ica
se išče za takoj v trgovsko hišo. Rav-
n tam se sprejme sobarica za vsa
sobna in hišna dela. Plača dobra, dru-
go po dogovoru. Vpraša naj se v uprav.
Slov. Naroda. 2789

2000 kron
mečno za stanovanje od 2 — 3 sob
in kuhinjo takoj ali s septembrom. Po-
nudbe pod »Stanovanje/3043« na uprav-
Slov. Naroda. 3043

Priden in trezen blapec
zanesljiv, k teri je vajen tudi vsemu
domaćemu delu, se sprejme h konjem
takoj ali po dogovoru. Plača dobra in
zadostna hrana v hiši. Naslov pove
uprav. Slov. Naroda. 2931

**Iščemo zanesljivega, resnega
ponočnega čuvaja**
za skorajšnji nastop. Samo reflektanti s
prvovrstnimi spričevali in referencam-
naj se nudijo z navedbo zahtevane
plače. Železarni Muta na Muti
ob Dravi. 307

Trgovska banka d. d. Ljubljana.

Poziv k subskripciji novih delnic.
Izredni občni zbor Trgovske banke d. d. Ljubljana je sklenil dne 25. marca
svištati delniško glavnico
od K 10.000.000' - na K 30.000.000' -
z izdajo
50.000 novih delnic po K 400' — nom. v skupnem znesku 20 milijonov K pod sle-
dečimi pogoji:
1. Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi vsake stare delnice
eno novo po K 400' — nom. po K 480' —, več 5 % obresti od nom. kron
400' — od 1. februarja 1922 do dne plačila.
2. Vsi oni subskribenti, ki so že pri prejšnji emisiji subskribirali in znesek
vplačali, dobe nove delnice pod istimi pogoji, kakor pod točko 1.
3. Nedelnarji dobe delnice proti takojšnjemu plačilu po tečaju K 530' — več
5 % obresti od nom. K 400 od 1. februarja 1922 do dne plačila.
4. Nove delnice so deležne čistega dobička za leto 1922 in opremljene s ku-
ponom za leto 1922.
5. Nove delnice se izroče subskribentom tekom leta 1922.
6. Reparticijske delnice, določene za nove delničarje, si pridružuje upravni sve-
po končanem subskripcijskem roku.
7. Subskripcija novih delnic se vrši še do 3. maja t. l. 1922, in sicer:
a) pri Trgovski banki d. d. Ljubljana (začasni poslovalnici Bethovnova ulica
št. 10) in njeni podružnici v Mariboru.
b) pri Kmetijski posojilnici ljubljanske okolice, Ljubljana.
8. Ako bi se posameznim subskribentom ne moglo dodeliti polno število pod-
pisanih delnic, se vplačani zneski pridržijo in se bode dodelitev manjkajočih
delnic izvršila pri novi subskripciji.
V Ljubljani, 25. marca 1922.
Upravni svet
Trgovske banke d. d. Ljubljana.

Svarilo.
Zvedel sem, da mi hočejo neke meni sovražne osebe z raz-
širjanjem lažljivih govoric izpodnesti moj trgovski kredit. Nazna-
njam, da bom brezobzirno proti vsakomur nastopal, kdor bi kaj
sličnega o meni raznašal.
Maks Pečnik,
tvornica čevljev,
Srednje Gameljne.

Franc Ks. Grebenc
v ponedeljek, dne 1. maja 1922 ob 8. uri dopoldan po dolgi, mučni
bolezni, previden s sv. zakramenti v 70 letu svoje starosti mirno
v Gospodu zaspal.
Pogreb se vrši v sredo, dne 3. maja ob 10. uri dopoldne
iz hiše žalosti v Velikih Laščah na žarno pokopališče.
VELIKE LASČE, dne 1. maja 1922.
Terezina Grebene, soproga. — Milan Grebene, major
v r. sin. — Kristina Grebene, Gabrijela Hruška roj.
Grebene, hčer. — Aleksander Hruška, višji davčni
upravitelj, zet. — Olga Grebene, vaukinja. — Ana Grebene
roj. Dopita, snaha.